

PÖYTÄKIRJA

Ilmastopaneelin 19. kokous

Aika: 5.12.2018, klo 12:00–16:00

Paikka: VATT, Arkadiankatu 7 (Economicum)

Paikalla:

Panelistit: prof. Markku Ollikainen (pj), Helsingin yliopisto, prof. Antti Asikainen, Luonnonvarakeskus, prof. Marja Järvelä, Jyväskylän yliopisto, prof. Markku Kanninen, Helsingin yliopisto, tutkimusprof. Maria Kopsakangas-Savolainen, Oulun yliopisto, prof. Kati Kulovesi, Itä-Suomen yliopisto, johtava ekonomisti Marita Laukkanen, VATT, assistant professor Heikki Liimatainen, Tampereen teknillinen yliopisto, prof. Lassi Linnanen, Lappeenrannan teknillinen yliopisto, apulaisprof. Ilkka Ratinen, Lapin yliopisto, prof. Kristiina Regina, Luonnonvarakeskus, johtaja Jyri Seppälä, Suomen ympäristökeskus.

Sihteeristö ja yhdyshenkilöt: neuvotteleva virkamies Pirkko Heikinheimo, ympäristöministeriö, kansainvälisten asiain neuvos Aulikki Kauppila, maa- ja metsätalousministeriö, tohtorikoulutettava Sanna Lötjönen, Helsingin yliopisto, neuvotteleva virkamies Hanne Siikavirta, työ- ja elinkeinoministeriö.

Vierailijat: Senior Consultant Riikka Rantakari, FitComm/Kaiku Helsinki.

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13:20.

Kanninen piti paneelin puolesta kiitospuheen Heikinheimolle tämän jäädessä pian eläkkeelle.

2. Asialistan hyväksyminen työjärjestykseksi

Asialista hyväksyttiin työjärjestykseksi.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

4. Tilannekatsaus

a. Pitkän aikavälin tilaisuus 9.11.

Tilaisuus Säätytalolla 9.11. oli täysi ja meni hyvin. Videostriimausta katsoi satoja henkilöitä ja video on tarkoitus laittaa verkkoon katsottavaksi. Tilaisuudessa oli hyvää keskustelua ja kommentointia. Tilaisuudesta keskusteltiin.

b. Pääministerin pyöreän pöydän tilaisuus 20.11.

Paneelia pyydettiin olemaan asiantuntijatahona pääministerin pyöreän pöydän keskustelussa. Ollikainen oli tilaisuudessa paneelin edustajana. Tilaisuudessa sovittiin, että sen yksityiskohdista ei puhuta julkisuuteen. Tilaisuudesta keskusteltiin.

c. Ilmastopaneelin lausunnot valiokunnille

Ollikainen kertoi ympäristövaliokunnalle ja valtiovarainvaliokunnalle tehdyistä lausunnoista. Aiheista keskusteltiin.

d. Luken uudet kasvulaskelmat

Asikainen kertoi Luken uusista metsien kasvulaskelmista. Aiheesta keskusteltiin.

5. Vuoden 2019 toiminnan suunnittelu

Kohta alkaa nykyisen paneelin viimeinen vuosi. Kulutushanke on käynnistynyt ja lisäksi käynnissä ovat kasvatushanke, pitkän aikavälin hanke, ilmastonmuutos ja vesihuolto -hanke sekä metsähankkeet. Metsäasia tulee olemaan esillä vahvasti. Onko tarpeen käynnistää lisäksi uusia hankkeita? Seuraava paneeli törmää ainakin sopeutumissuunnitelmaan. Ensi vuoden aikana tämä paneeli voisi koota kaikki paneelin työn palat sopeutumiseen liittyen. Nyt käydään yleinen lähetekeskustelu vuoden 2019 toiminnasta. Toiminnasta keskusteltiin ja yhdeksi mahdolliseksi teemaksi nousivat kunnat ja sopeutuminen. Kaikki metsähankkeet käydään läpi ja suunnitelmia mahdollisesti päivitetään, puheenjohtajisto alkaa valmistella tätä.

6. Viestintä

Rantakari kertoi, että viestinnässä ajankohtaista ovat lähinnä hankkeiden julkistaminen ja niiden ajankohdat.

Metsätuhohankkeen johtopäätökset käsitellään tässä kokouksessa. Tammikuu olisi hyvä aika julkistaa raportti. Rantakari on Asikaiseen yhteydessä julkistuspäivästä ja – muodosta tammikuussa. Vesihuoltohankkeen viestintä siirretään myöhempään kevääseen. Ilmastokasvatushankkeen viestinnästä Rantakari on yhteydessä Ratiseen tammikuun puolessa välissä. Hankkeesta tulisi tammikuussa blogi tai muu kirjoitus. Osallistamisen raporttia voidaan ehkä vielä päivittää. Julkistus olisi helmikuussa lähempänä vaaleja. Pitkän aikavälin hankkeeseen tulee mahdollinen jatko ja siinä järjestetään tilaisuus, joten lykätään raportin tekoa sen mukaisesti. Ollikainen osallistuu ensi viikolla COP24-kokoukseen ja voi kirjoittaa siitä blogin joulukuulle.

7. Ulkoinen arviointi (tiedoksi)

Heikinheimo kertoi paneelille tehtävästä ulkoisesta arvioinnista. Ensi vuosi on tämän paneelin viimeinen vuosi. Lisäksi tämä oli ensimmäinen ilmastolain mukainen paneeli.

Resurssointikysymykset, jotka jo väliarvioinnissa olivat esillä, täytyy miettiä kokonaisvaltaisemmin, kun seuraavaa paneelia asetetaan. Lisäksi katsottaisiin mm. toimintatavat ja mikä toimisi parhaiten. Arviointia tekemään kilpailutetaan konsultti. Arvioinnin näkökulmasta ja sisällöstä keskusteltiin.

8. Hankkeiden tilannekatsaus

a. Metsähanke: politiikkajohtopäätökset ja Luken uudet laskelmat

Kokouksessa jaettiin tiivistelmä pääraportista, jonka viestien selkeytystä toivottiin aiemmassa kokouksessa. Perusideana oli tuottaa politiikkasuositus–tyylinen teksti. Raportin johtopäätöksistä keskusteltiin. Asikainen muokkaa johtopäätöksiä keskustelun pohjalta ja raportin julkistusta aletaan valmistella.

b. Ilmastokasvatus

Siirretään seuraavaan kokoukseen.

9. Paneelin sisäiset asiat (ilman ministeriöiden edustajia)

a. Palkkiot ja pitkän aikavälin hankkeen pidentäminen

Keskustelu palkkioista lähti liikkeelle siitä, että nyt on kaksi kertaa tullut suunnitelmien ulkopuolelta suuri työ. Toinen oli pääministerin tilaisuuden valmistelu ja toinen ministeri Tiilikaisen pyytämä muistio. Näistä koitui paljon ylimääräistä työtä ja lisäksi ne sotkivat hankkeet, koska tarvittiin työvoimaa. Tällaisissa tilanteissa täytyy voida saada korvausta suhteessa resursseihin ja mitä vaaditaan. Tämä pohjalta puheenjohtajistossa mietittiin, missä tilanteessa panelistit voisivat saada palkkioita. Ehdotuksena on, että hankkeet ja hankkeiden resurssointi menevät normaaliin toimintaan. Poikkeustapauksissa palkkioita voitaisiin maksaa. Tällaisia tilanteita olisivat: 1) kansainväliset ja monimutkaiset hankkeet, joihin koordinaattori joutuu todennäköisesti käyttämään runsaasti aikaa ja 2) työsuunnitelman ulkopuolelta tulevat suuret ja aikaa vievät toimeksiannot.

Nyt on mietitty kahta asiaa: pitkän aikavälin hanke ja pääministerin tilaisuus. Pitkän aikavälin hankkeessa korvaus olisi järkevintä tehdä siten, että pidennetään hanketta ja mukana oleville instituutioille osoitetaan lisää rahaa (noin 5000 €) ja 2 kuukautta lisää aikaa. Pääministerin keskustelusta Seppälälle ja Ollikaiselle tulisi henkilökohtaiset palkkiot.

Ehdotuksista keskusteltiin. Tulevaa paneelia varten voisi palkkioissa olla kolmas tapaus: tulisiko iso kansainvälinen hanke oman työn lisäksi vai pitäisikö pyrkiä omasta työstä virkavapaalle. Päätetään olla hankkeen pidentämisen ja palkkioehdotuksien kannalla ja lisätään virkavapaan mahdollistaminen. Erikseen tehdään päätös siitä, että maksetaan palkkiot Seppälälle ja Ollikaiselle. Hankkeen pidentämisestä Heikinheimo konsultoi hankeyhdyshenkilöä.

10. Muut mahdolliset asiat

a. Seuraavat kokoukset

Kevään kokouksista on tehty Doodle-kysely. Kokousajat päätetään to 13.12.

b. Muut

Ei muita asioita.

11. Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15:33.